

Перспективи розвитку малого та середнього підприємництва в Донецькій області

В.А. Устименко

директор Інституту економіко-правових досліджень НАН України,
член-кореспондент НАН України, член-кореспондент НАПрН України,
доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України

Поточний стан правового забезпечення малого та середнього бізнесу (МСБ) в області

«Державна цільова програма відновлення та розбудови миру в східних регіонах України», затверджена постановою Кабінету Міністрів України № 1071 від 23.12.2017 року

Передбачає необхідність здійснення структурних змін та надання підтримки мікро-, малому та середньому бізнесу, розширення доступу до фінансових послуг, зокрема, у сфері кредитування та мікрокредитування

Основні завдання

Подолання інформаційних бар'єрів для підтримки малого та середнього підприємництва:

- ▶ Підвищення рівня поінформованості населення, зокрема внутрішньо переміщених осіб, про програми / проекти, спрямовані на розвиток малого та середнього підприємництва;
- ▶ Стимулювання відновлення та розвитку приватного сектору в регіонах, що постраждали внаслідок збройного конфлікту;
- ▶ Створення умов для залучення сільського населення до підприємницької діяльності та надання послуг у сільській місцевості.

Основні завдання

Надання підтримки мікро-, малому та середньому бізнесу та розширення доступу до фінансових послуг:

- ▶ Сприяння розвитку сучасної інфраструктури для надання якісних послуг бізнесу та населенню;
 - ▶ Розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації;
- ▶ Фінансова підтримка малого та середнього бізнесу у Донецькій та Луганській областях, зокрема, заснованого внутрішньо переміщеними особами;
- ▶ Здійснення структурних змін та надання підтримки мікро-, малому та середньому бізнесу.

Стратегія розвитку Донецької області на період до 2020 року затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 21.06.2016 року № 498, план заходів з її реалізації у 2018-2020 роках затверджений розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 27.01.2017 року № 90.

Оперативні цілі:

Створення сприятливого бізнес середовища.

Створення структурних змін в економіці.

При цьому одним із очікуваних результатів є отримання суб'єктами малого та середнього бізнесу доступних фінансових ресурсів, компенсації відсотків за кредити. Серед дотичних індикаторів вказано:

- Кількість фермерських господарств, сільськогосподарських виробничих та обслуговуючих кооперативів, од.;
- Кількість малих підприємств у розрахунках на 10 тис. населення;
- Кількість середніх підприємств у розрахунках на 10 тис. населення.

Результати аналізу:

Наявним є узагальнений підхід до підприємств різних видів: великих, середніх, малих (включаючи мікропідприємство), без виділення специфіки кожного, а також акцент на галузь сільського господарства.

Регіональна програма розвитку малого і середнього підприємництва в Донецькій області на 2017 -2018 роки, затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 27.03.2017 року № 266.

МЕТА

Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва, забезпечення зайнятості населення, підвищення конкурентноспроможності малих і середніх підприємств.

НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

- Впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності;
- Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка, створення нових робочих місць, подолання наслідків проведення АТО;
- Ресурсне та інформаційне забезпечення, розвиток інфраструктури підтримки підприємництва

РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ:

Цей документ також зосереджений на усередненій підтримці МСБ в цілому, без розподілення за видам (середні, малі та мікро) та без пріоритезації секторів економіки чи видів економічної діяльності, на які місцевий бізнес міг би орієнтуватися у своєму розвитку.

В цілому такий узагальнений підхід був цілком логічним для регіонального програмування та планування в умовах 2014 – 2015 років. **Проте на сьогоднішній день більш зусиль має бути спрямовано для напрацювання структурованого підходу до економічного розвитку в цілому та МСБ безпосередньо. Стратегічні документи в сфері розвитку МСБ мають включати в себе змістовне прогнозування та регіональне бачення секторів економіки, напрямів діяльності, структурної складової МСБ в економічних зв'язках та головне – пріоритезацію за всіма цими напрямками.**

Концепція Програми економічного і соціального розвитку
Донецької області на 2019 рік, затверджена розпорядженням
голови обласної державної адміністрації, керівника обласної
військово-цивільної адміністрації від 09.10.2018 року
№ 1224/5-18

**Закріплено підтримку суб'єктів малого та середнього
підприємництва як складову одного з головних пріоритетів
розвитку регіону у 2019 році –
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК,
ПІДВИЩЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ**

Пропозиції до нової Програми розвитку МСБ

- ▶ Розробити та закріпити чітко розділені підходи до роботи різними видами МСБ: середнє, мале та мікропідприємство;
- ▶ Провести аналіз ролі МСБ (з розподіленням за видами) в економіці області за видами економічної діяльності, секторами чи іншою дотичною градацією;
- ▶ Пріоритезувати надання підтримки та посилення співпраці за певними видами економічної діяльності, секторами тощо;
- ▶ Планувати заходи відповідно до визначених пріоритетів, відходячи від узагальненого сприяння бізнесу.

Перспективні напрями розвитку МСБ

- ▶ Поєднання традиційних галузей (машинобудування) з наукоємною складовою.
- ▶ Виробництво мікроелектроніки.
- ▶ Розміщення виробничих потужностей виробників мікроелектронних компонентів – Intel, Qualcomm, Micron Technology, Texas Instruments, Broadcom Corporation.
- ▶ 3D принтери (Краматорська Farm 3D).
- ▶ Робототехніка.

Нові організаційно-правові форми розвитку МСБ в області

- ▶ Створення інноваційних центрів Інноваційний парк «Лиманський» (м.Лиман, зареєстровано 30.06.2017) та Індустріальний парк «Техносіті» (м.Костянтинівка, дані внесено 22.02.2018)
- ▶ Планується створення індустріального парку «АзовАкваІнвест». Його концепцію вже затверджено, але в Реєстрі його доки ще немає. У Торезьку, Слов'янську та Бахмуті наразі триває робота по розробці та створенню відповідних концепцій.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!